

Slovenski gledališki inštitut

Mestni trg 17
1000 Ljubljana

www.slogi.si @slogi@slogi.si SLOGI.SI
slovenski_gledaliski_institut

Odpiralni čas:
pon.-pet.: 9.00-16.00

Iz naših zbirk: Milan Butina, scenograf

9. 11.-29. 12. 2023

Odprtje razstave v četrtek, 9. 11. 2023, ob 18. uri.

Scenografski osnutek za uprizoritev: **Mirko Zupančič, Rombino, žalostni klovn**, režiser Mirč Kragelj, Mestno gledališče ljubljansko, premiera 2. aprila 1960, tempera, tuš / papir, 35 x 49,4 cm

Milan Butina se je kot slikar in scenograf leta 1950 pridružil Mestnemu gledališču ljubljanskemu, kjer je bil kasneje, med leti 1962 in 1967, zaposlen kot tehnični vodja. Kot scenograf (in včasih tudi kostumograf) je soustvaril več kot devetdeset uprizoritev. Razstava v Slovenskem gledališkem inštitutu – Gledališkem muzeju se osredotoča na umetnikov scenografski opus, na njej predstavljamo skice in maketo, ki jih hranimo v svoji ikonotečni zbirki.

Vodstva po razstavi (po njej vas bo popeljala muzejska svetovalka mag. Tea Rogelj, avtorica razstave):

15. 11. 2023 ob 16.30 (za Tovariški abonma)

22. 11. 2023 ob 17. uri

3. 12. 2023 ob 16. uri (v okviru praznika Ta veseli dan kulture)

13. 12. 2023 ob 17. uri

Delavnici (vodila ju bo muzejska svetovalka mag. Sandra Jenko):

15. 11. 2023 po vodstvu (za Tovariški abonma)

3. 12. 2023 ob 10. uri (družinska delavnica v okviru praznika Ta veseli dan kulture)

Podatki o morebitnih dodatnih vodstvih in delavnicah bodo objavljeni na spletni strani SLOGI: www.slogi.si.

Galerija Hest, Maribor

Židovska ulica 1
2000 Maribor

www.galerijahest.si @info@galerijahest.si GalerijaHest
galerija_hest

Odpiralni čas:
pon.-pet.: 10.00-14.00 in 16.00-19.00
sob.: 10.00-13.00

Milan Butina: Krajine

28. 11.-12. 12. 2023

Odprtje razstave v torek, 28. 11. 2023, ob 18. uri.

Pokrajina s Šmarno goro, 1995, sign. in dat. d. sp.: M. Butina 95, olje / papir, 37 x 50,5 cm

Kot odmik od študijskega raziskovanja se je Milan Butina pogosto usedel na kolo, se odpeljal v naravo in slikal okolico, ki ga je obdajala. Nastale so številne krajine z drevesi, morske in vodne krajine, gorske krajine, mestne vedute. Najljubši so mu bili pogledi na Šmarno goro. Zelo rad je upodabljal perspektive s potmi, kolovozi in cestami ter električnimi drogovi.

Hommage Milanu Butini (1923–1999)

Priložnostna zloženska, 2023

Izdal in založil: Pokrajinski muzej Kočevje

Zanj: Vesna Jerbič Perko

Sodelujoče ustanove: Pokrajinski muzej Kočevje, Slovenski gledališki inštitut, Galerija Staneta Kregarja, Galerija Hest

Avtorici besedil: Nadja Kovačič, mag. Tea Rogelj

Jezikovni pregled: Bernarda Stenovec

Slikovno gradivo: Bojan Štefanič - Atelje Iris, Jože Hudeček, SLOGI

Oblikovanje: Eline, grafično oblikovanje, Katja Okorn s. p.

Tisk: Vegraf Irena Judnič s. p.

Naklada: 1000

POKRAJINSKI MUZEJ KOČEVJE

sl()gi

GALERIJA STANETA KREGARJA

GALERIJA HEST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Hommage Milanu Butini (1923–1999)

Kot tretji izmed petih otrok se je Milan Butina rodil leta 1923 v Kočevju očetu Antonu in mami Katarini. Oče je bil v Kočevju znan trgovec, ki pa je v začetku 20. stoletja zaradi gospodarske krize bankrotiral, zato se je družina okoli leta 1930 preselila v Moravo, na kmetijo Milanove stare mame po mamin strani, kjer so imeli še naprej trgovino in gostilno. Po končani osnovni šoli so starši Milana in njegovega starejšega brata Borisa poslali na III. realno gimnazijo v Ljubljano. Z risanjem in slikanjem se je Milan začel ukvarjati tik pred začetkom druge svetovne vojne, ob vrnitvi domov na Kočevsko, ko je v Kočevju v letih 1937-39 končal zadnje letnike nižje realne gimnazije. V času roške ofenzive leta 1942, ko je pustošila italijanska vojska, je bil skupaj z očetom in starejšim bratom odpeljan v internacijo. Po kapitulaciji Italije je bil skupaj z ostalimi taboriščniki prepeljan v Zagreb, kjer je delal kot skladiščnik v tekstilni tovarni in hodil slikat na Savo. V Zagrebu se je spoznal z znamenitim hrvaškim slikarjem Jerolimom Mišejem, in kot je povedal v enem izmed intervjujev, je začel tam zares slikati, saj se je slikanje začelo pojavljati kot neka notranja potreba po izražanju. Po vojni je opravil sprejemne izpite na novo ustanovljeni Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, ki je imela takrat prostore še v stavbi današnje Gimnazije Poljane. Z vstopom na akademijo se je popolnoma predal likovni umetnosti in likovnemu raziskovanju. V času študija je začel ugotavljati, da mu manjka teoretično izhodišče. Tudi profesorji in mentorji na akademiji mu niso dajali zadovoljivih odgovorov, zato je začel sam raziskovati, predvsem s pomočjo tuje literature, ki mu je bila na razpolago. Ugotavljal je, da tako kot glasbeniki tudi likovni ustvarjalci potrebujejo temeljno poznavanje teorije. Stremel je k temu, da bi to znanje začeli obravnavati tudi v likovni umetnosti.

Petdeseta leta 20. stoletja so prinesla v njegovo življenje velike spremembe. Po uspešno opravljeni diplomji leta 1951 se je rodila hčerka Darja, dobil je zaposlitev v Mestnem gledališču ljubljanskem, kjer je ustvaril več kot devetdeset scenografij in kostumografij, poleg tega se je posvečal študiju in raziskovanju likovne teorije. Od leta 1970 dalje se je kot profesor za risanje, likovno teorijo in ploskovno oblikovanje na Srednji šoli za oblikovanje v Ljubljani začel povsem predajati svojim likovnoteoretskim spoznanjem in poučevanju le-teh. Leta 1975 je bil izvoljen za docenta za likovno teorijo

in likovno metodiko na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Leto kasneje se je vpisal na podiplomski študij na Oddelku za filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je 1979 zagovarjal magistrsko nalogo *Elementi likovne prakse*. Že kot profesor na Akademiji za likovno umetnost je leta 1982 na Filozofski fakulteti doktoriral z disertacijo *Dialektičnost likovnega mišljenja* in pridobil naziv doktor filozofskih znanosti. Pogodbeno je tudi sodeloval z različnimi institucijami, med drugim je na AGRFT predaval scenografijo in na Pedagoški fakulteti na Reki teorijo likovne umetnosti. Od leta 1981 do upokojitve leta 1990 je bil zaposlen na Oddelku za tekstilno tehnologijo Fakultete za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani, kjer je bil 1982 izvoljen v naziv izrednega, 1988 pa v naziv rednega profesorja za likovno teorijo in barvne študije.

Vseskozi je neumorno risal in slikal. Sprostitev je našel predvsem v slikanju narave in bližnje okolice. Svoja teoretska dognanja je tako na bolj sproščen, spontan način preizkušal na krajinskih upodobitvah: krajine z drevesi, morske in vodne krajine, gorske krajine, zelo rad je upodabljal perspektive s potmi, kolovozi in cestami. Poleg tega njegov slikarski opus zajema tudi tihožitja, portrete, žanrske prizore in figuralne upodobitve. Na svet je gledal skozi barve, ploskve in ostale osnovne likovne elemente. Kljub številnim obveznostim, raziskovanju, poučevanju, pisanju člankov in razprav s področja likovne teorije je bil ves čas predan tudi likovnemu ustvarjanju. Predvsem je čas za slikanje izkoristil na študijskih potovanjih v Baslu, Parizu, Linzu in na Dunaju. Vseskozi je obiskoval Moravo in svoje rodno Kočevje, o čemer pričajo številne upodobitve krajev njegovega otroštva. Posebno mesto v njegovem življenju je imela tudi Idrija, rojstni kraj njegove žene Sonje.

Uradno se je upokojil leta 1990, vendar je bil tudi kasneje izjemno aktiven in ustvarjal. Ne samo da se je še naprej ukvarjal z likovnoteoretskimi raziskavami in jih objavljaval, ampak je vseskozi tudi slikal in predaval - vse do smrti leta 1999.

Stota obletnica rojstva slikarja, scenografa, kostumografa in likovnega teoretika Milana Butine je priložnost, da se spomnimo njegovih ustvarjalnih dosežkov in da izpostavimo pomen njegovih likovnoteoretskih spoznanj. Je priložnost, da ga kot pomembnega ustvarjalca in utemeljitelja likovnoteoretskih praks na Slovenskem (ponovno) predstavimo širši javnosti.

Likovni salon Kočevje

Trg zboru odposlancev 72
1330 Kočevje

🌐 www.pmk-kocevje.si 📍 [pokrajinskimuzej.kocevje](https://www.facebook.com/pokrajinskimuzej.kocevje) 📺 [likovnisalonkocevje](https://www.instagram.com/likovnisalonkocevje)

Odpiralni čas:

pon.-pet.: 10.00-12.00 in 17.00-19.00

sob.: 13.00-15.00

Hommage Milanu Butini

Klavdij Zornik, Zoran Didek, Milan Butina, Marijan Tršar, Jožef Muhovič, Jurij Selan
Ardiovizualizacija Beam Team

14. 9.-2. 12. 2023

Odprtje razstave v četrtek, 14. 9. 2023, ob 18. uri.

Morava, ni dat., sign. d. sp.: M. Butina, gvaš / papir, 19,5 x 33 cm

V Kočevju razstavo posvečamo Milanu Butini kot likovnemu teoretiku. Njegovo likovnoteoretsko delo in slikarstvo postavljamo ob bok njegovima predhodnikoma (Zornik, Didek), sodobniku in prijatelju (Tršar) ter naslednikoma (Muhovič, Selan). Likovnoteoretska zapuščina Milana Butine je močno zaznamovala slovenski likovni prostor. Predvsem je s svojimi pristopi, utemeljitvami in novimi dognanji postavil temelje likovnoteoretske prakse in likovne pedagogike na Slovenskem, ki jo nadaljujejo in ohranjajo likovni pedagogi in vsi, ki se ukvarjajo z likovno umetnostjo.

Spremljevalni program ob razstavi bo objavljen na spletni strani Pokrajinskega muzeja Kočevje www.pmk-kocevje.si in družabnih omrežjih (FB, instagram).

Galerija Staneta Kregarja

Zavod sv. Stanislava

Štula 23

1210 Ljubljana Šentvid

🌐 www.stanislav.si @ galerija@stanislav.si 📍 [ZavodsvStanislav](https://www.facebook.com/ZavodsvStanislav)

Odpiralni čas:

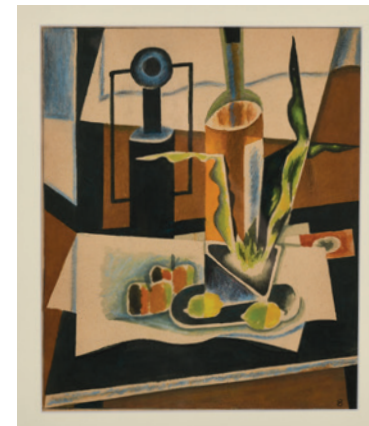
pon.-ned.: 9.00-18.00

Spominska razstava: Milan Butina (1923-1999)

Razstava tihožitij

5. 10.-5. 11. 2023

Odprtje razstave v četrtek, 5. 10. 2023, ob 18. uri.

Tihožitje s steklenico in lončnico (8. faza), ni sign. in dat., gvaš / papir, 29,5 x 24,5 cm

Galerija Staneta Kregarja predstavlja Milana Butino kot izvirnega ustvarjalca tihožitij. Izpostavljena so predvsem študijska tihožitja, na podlagi katerih je utemeljeval svoja likovnoteoretska spoznanja. Njegovo gledališko ustvarjanje je predstavljeno s scenografskimi osnutki, fotografijami in maketo. Razstava je obogatena z avtorjevo scenografsko zasnovo za predstavo *Pesem o luzitanskem strašilu* (Peter Weiss), ki jo je Milan Butina izdelal leta 1967/68 za MGL, za prireditev *Deklica s piščalko* februarja 2023 v Kočevju pa jo je na podlagi njegovega osnutka priredil in postavil v prostor akademski kipar Marko Glavač.

Delavnice za dijake Škofijske klasične gimnazije (vodila jih bo muzejska svetovalka mag. Sandra Jenko):

11. 10. 2023 ob 9.30 in 10.45

18. 10. 2023 ob 9.30 in 10.45

Podatki o morebitnih vodstvih in dodatnih delavnicah bodo objavljeni na spletni strani www.stanislav.si